

Kinh nghiệm giáo dục đảng viên kém của đảng bộ tỉnh Sơn La

Chu Mạnh Đức

Phó bí thư tỉnh uỷ Sơn La

Tổ đảng, chi bộ muốn vững mạnh, thật sự trở thành hạt nhân lãnh đạo phong trào quần chúng thì mọi đảng viên đều phải vững mạnh trên vị trí, trách nhiệm của mình. Vì vậy, gắn liền với việc đẩy mạnh nhiệm vụ xây dựng chi bộ “bốn tốt”, đảng bộ chúng tôi rất coi trọng việc củng cố các tổ đảng, chi bộ kém và tận tình giúp đỡ, giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém dần dần trở thành đảng viên khá và “bốn tốt”.

Nhờ coi trọng công tác này, trong ba năm qua, số đảng viên kém trong đảng bộ chúng tôi đã giảm từ 6,3% xuống 3,8%, số chi bộ kém giảm từ 7,3% xuống 1,9%; trong đó đảng viên khá và “bốn tốt” tăng từ 60,3% lên 71,6%.

Sau đây là một số kinh nghiệm bước đầu của chúng tôi trong quá trình giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém.

I- Muốn giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém, trước hết phải tìm ra được đặc điểm của đảng bộ và nguyên nhân chủ yếu làm cho đảng viên kém

Sơn La là một tỉnh miền núi. Cơ sở vật chất và kỹ thuật trong nông nghiệp còn nhỏ bé. Nương rẫy chiếm tới 4 phần 5 diện tích gieo trồng. Sản xuất con phụ thuộc nhiều vào thiên nhiên. Mặt khác, số lớn đảng viên mới được kết nạp sau ngày miền Bắc được hoàn toàn giải phóng. Trình độ chính trị của đảng viên còn non, trình độ văn hoá thấp, cá biệt có đảng viên mù chữ. Đặc điểm này ảnh hưởng khá lớn đến quá trình rèn luyện, phấn đấu của đảng viên. Tư tưởng của nhiều đảng viên diễn biến bất thường, năm được mùa, kinh tế của gia đình đầy đủ thì phấn khởi, công tác, tham gia sinh hoạt đều đặn; năm mất mùa, gia đình gặp khó khăn về đời sống thì kém phấn khởi, ngại sinh hoạt, ngại công tác. Từ đó, nếu

không được giáo dục, bồi dưỡng, giúp đỡ kịp thời thì các mặt tiêu cực của họ dễ phát triển, có thể dẫn tới họ trở thành đảng viên kém.

Ngoài ra, sự giúp đỡ thiếu cụ thể và trực tiếp của cấp trên đối với tổ chức cơ sở đảng cũng là một nguyên nhân khá quan trọng gây ra tình trạng đảng viên kém. Một mặt do công tác giáo dục chính trị, tư tưởng chưa được coi trọng thường xuyên, nội dung sinh hoạt của chi bộ chưa mang tính chất giáo dục, động viên mà thường mang tính chất giao việc, nên một số đảng viên giữ các chức vụ chủ chốt trong chi bộ, trong hợp tác xã và chính quyền thường không thấy hết trách nhiệm của mình trước Đảng, trước nhân dân hoặc kèn cựa địa vị với nhau hoặc gây ra bè phái làm cho sự đoàn kết nhất trí trong chi bộ suy yếu, tác dụng lãnh đạo của chi bộ đối với quần chúng bị hạn chế. Một số đảng viên khi đã có chức vụ, quyền hành, thường lợi dụng chức vụ, quyền hành đó để đòi hỏi đặc quyền đặc lợi, chèn chèn bè tha, quan liêu mệnh lệnh, đi đến phạm những sai lầm quan trọng về phẩm chất đạo đức cách mạng, như tham ô, hủ hoá, v.v... Mặt khác khi thấy chi bộ, tổ đảng kém, cấp trên thường chủ trương đóng cửa để củng cố, không phát triển thêm đảng viên mới, nên không đưa những người tích cực vào Đảng, qua đó mà tác động tốt đến tư tưởng tiêu cực của đảng viên kém. Gặp năm mất mùa, sản xuất và đời sống có khó khăn, chi bộ, tổ đảng cần sự giúp đỡ của cấp trên thì cấp trên lại không thấy về hoặc có khi cấp trên về, nhưng lại có kế hoạch bồi dưỡng và nâng đỡ đảng viên tích cực, nên có hiện tượng đảng viên tích cực trở thành tiêu cực rồi trở thành đảng viên kém.

Bên cạnh mặt tiêu cực, hầu hết những đảng viên kém đều có mặt tích cực, như: có lòng tin tưởng tuyệt đối vào Đảng và Hồ chủ tịch, có ý thức tốt đối với việc củng cố Đảng, đẩy mạnh phong trào cách mạng ở địa phương, giữ gìn tư cách của một người đảng viên của Đảng, v.v... Những ưu điểm này cần được chú ý phát huy mạnh mẽ trong giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém trở thành khá và “bốn tốt”.

Trong công tác bồi dưỡng, giáo dục đảng viên thì công tác giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém là một công tác hết sức quan trọng, nhằm làm cho số đảng viên kém ngày càng giảm và số đảng viên khá “bốn tốt” càng ngày càng tăng, làm cho tổ đảng, chi bộ ngày càng vững mạnh. Trong khi tiến hành giáo dục đảng viên kém cần xem xét nguyên nhân cụ thể của từng nơi, của từng người để có biện pháp giáo dục thích hợp. Cũng phải chỉ rõ và cương quyết sửa chữa những thiếu sót nào thuộc về trách nhiệm của tổ chức đảng, của cấp trên, không chỉ đơn giản chỉ nêu ra nguyên nhân, biện pháp sửa chữa chung chung cho các loại chi bộ, đảng viên.

II- Trên tình thương yêu đồng chí, có thái độ kiên trì giáo dục đảng viên kém

Mỗi đảng viên, mặc dù xuất thân từ thành phần nào, khi vào Đảng là đã tự nguyện từ bỏ lập trường giai cấp cũ, tự nguyện rèn luyện để tiếp thụ tư tưởng của giai cấp công nhân. Chúng tôi thấy rằng: trước khi được kết nạp vào Đảng, đảng viên nào cũng đã là một quân chúng tốt có đủ tiêu chuẩn đảng viên. Sở dĩ có hiện tượng đảng viên trở thành đảng viên kém là do thiếu sự quan tâm bồi dưỡng, giáo dục kịp thời và thường xuyên của chi bộ, tổ đảng. Đó là nguyên nhân chủ yếu mà hiện nay chúng tôi đang ra sức khắc phục.

Chúng tôi xác định rằng: đảng viên kém, đảng viên khá, hay đảng viên “bốn tốt” đều là đảng viên của Đảng, từ đó chúng tôi xây dựng tình thương yêu giai cấp thật sự, thái độ giúp đỡ đồng chí một cách tận tình; có như vậy mới tạo điều kiện giúp cho các đảng viên kém phấn đấu vươn lên trở thành đảng viên khá và “bốn tốt”.

Một đảng viên từ khá tụt xuống kém là một quá trình tích lũy nhiều mắc mớ, cũng là một quá trình đảng viên đó tự đấu tranh với bản thân rất gian khổ, lâu dài, nhưng mặt tích cực đã không thắng nổi mặt tiêu cực. Từ đó chúng tôi rút ra hai vấn đề: một là tổ chức đảng phải nắm vững tâm tư và công tác của từng đảng viên để kịp thời giúp đỡ họ đấu tranh thắng mặt tiêu cực. Hai là khi họ đã trở thành kém thì không thể trong một thời gian

ngăn làm chuyển hẳn nhận thức tư tưởng và hành động của đảng viên đó được, mà phải đi dần từng bước. Vì thế, quá trình giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém trở thành đảng viên khá và “bốn tốt” là một quá trình lâu dài và cũng không kém phần gian khổ. Quá trình này đòi hỏi chúng tôi phải dựa trên tình thương yêu giai cấp thật sự, phải có quyết tâm cao trong việc kiên trì giúp đỡ, giáo dục những đồng chí vốn bản chất tốt, nhưng do trình độ quá thấp mà trở thành kém. Đương nhiên cần kiên quyết đưa ra khỏi Đảng những phần tử quá kém đã được Đảng giáo dục nhiều mà không tiến bộ hoặc những phần tử xấu, có quan hệ phức tạp về chính trị, xã hội.

III- Giáo dục lý tưởng cộng sản, nâng cao lập trường giai cấp, xác định động cơ vào Đảng, đề cao tự phê bình và phê bình, phát huy nhân tố tích cực là nội dung và phương pháp cơ bản trong việc giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém

Để phát động mạnh mẽ tư tưởng của đảng viên, đặt cơ sở vững chắc cho những bước phấn đấu sau này của họ, việc giáo dục lý tưởng cộng sản và nâng cao lập trường giai cấp cho đảng viên là rất quan trọng. Sơn La là tỉnh miền núi, sự hiểu biết của đảng viên về nền đại sản xuất công nghiệp và về giai cấp công nhân còn bị nhiều hạn chế, nên trong khi giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém phải làm cho họ hiểu biết về giai cấp công nhân, hiểu thấu về lý tưởng cộng sản, để họ ra sức rèn luyện và học tập nhằm kiên định lập trường giai cấp và xác định rõ hướng phấn đấu của mình. Đó là cơ sở để nâng cao ý chí phấn đấu, không ngừng nâng lên của đảng viên. Chúng tôi thấy rằng đối với đảng viên kém ở miền núi, nếu chỉ tập trung giải quyết những khó khăn về mặt sinh hoạt mà không chú ý giáo dục về lý tưởng và nâng cao lập trường giai cấp cho đảng viên thì đảng viên sẽ không tự phấn đấu trở thành khá và “bốn tốt” được, hoặc tiến tiến bộ không vững chắc, khi gặp khó khăn gian khổ thì họ lại trở thành đảng viên kém.

Phương pháp giáo dục đảng viên kém mà chúng tôi đang tiến hành là so sánh giữa chế độ cũ và mới, phát huy mặt ưu điểm và khắc phục mặt khuyết điểm, tỏ rõ thái độ thân mật, tận tình cử chỉ, bằng hành động giúp đỡ vô tư, thì mới phát động được tư tưởng đảng viên kém, nâng cao tinh thần trách nhiệm của đảng viên. Bên cạnh việc phân công những đồng chí có uy tín thường xuyên giúp đỡ đảng viên kém một cách tận tình, cần *phát huy mạnh mẽ việc tự phê bình của từng đảng viên*. Cần để cho các đồng chí đó nói hết thắc mắc của mình, đối chiếu với 10 nhiệm vụ quy định trong điều lệ Đảng và yêu cầu phấn đấu “bốn tốt” của đảng viên để phân tích thiếu sót của bản thân, trên cơ sở đó, chi bộ góp ý kiến một cách có tình có lý nhằm phát động mạnh mẽ tư tưởng của các đồng chí kém.

Cũng cần có những biện pháp và nội dung thích hợp để phát động tư tưởng của đảng viên kém. Đối với đảng viên già đã sống qua hai chế độ, cần giúp đỡ họ nhớ lại cuộc đời khổ cực của bản thân dưới chế độ cũ, nhận thức sâu sắc tính ưu việt của chế độ cũ, nhận thức sâu sắc tính ưu việt của chế độ mới, do đó mà quyết tâm phấn đấu để đạt lý tưởng của mình; đối với đảng viên trẻ, cần giúp đỡ họ phân tích kỹ thuật tính ưu việt của chế độ mới, ra sức phấn đấu rèn luyện mình trở thành đảng viên khá và “bốn tốt”.

ở miền núi, đảng viên còn là do hoàn cảnh khó khăn, không đấu tranh nổi với bản thân mình và những thói quen cũ trong gia đình. Do đó, bên cạnh việc phát động tư tưởng, đề cao phê bình và tự phê bình trong mỗi đảng viên, cần đi sâu tìm hiểu hoàn cảnh từng người để có biện pháp giúp đỡ một cách thiết thực, tìm cách phát huy mạnh mẽ mặt tích cực của họ, lấy mặt tích cực để khắc mặt tiêu cực. Đối với những đảng viên do gia đình có khó khăn, cần giúp đỡ họ có phương hướng tổ chức tốt đời sống trong gia đình, tiết kiệm chi tiêu không làm ma to, giỗ lớn tốn kém, v.v...; trong trường hợp thật cần thiết, đề nghị hợp tác xã điều hoà cho họ một số lương thực; nếu gia đình họ gặp quá nhiều khó khăn, neo đơn, túng thiếu thì vận động hợp tác xã giúp không hoặc cho vay một số lương

thực, khi nào có điều kiện, họ sẽ hoàn lại. Đối với những đảng viên còn phải ở rể hay do vợ chưa giác ngộ mà giữ không cho đi công tác, cần đi sâu động viên gia đình và giáo dục giác ngộ vợ, làm cho gia đình thấy rõ vinh dự của gia đình có người hoạt động cho cách mạng, để gia đình tạo điều kiện cho con, cho chồng tham gia sinh hoạt và công tác.

Giáo dục đảng viên kém cần kiên trì, không nên nôn nóng, đề ra cho họ yêu cầu phấn đấu quá cao trong một thời gian ngắn. Phải tùy từng đảng viên mà đặt ra yêu cầu từ thấp đến cao. Có đồng chí và gia đình neo đơn, không có điều kiện đi họp xa, thì tổ đảng, chi bộ có thể triệu tập sinh hoạt tại nhà đồng chí đó và giao dân cho đồng chí đó từng việc. Qua từng nhiệm vụ được giao, cần kịp thời biểu dương những kết quả dù nhỏ, giúp đồng chí đó thấy rõ kết quả công việc mình làm, trên cơ sở đó củng cố lòng tin tưởng vào chính bản thân, dần dần tranh thủ sự tín nhiệm của quần chúng, phát huy mặt tích cực, khắc phục mặt tiêu cực.

IV- Việc giáo dục đảng viên kém cần được gắn liền với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của từng địa phương, từng đơn vị công tác.

Gắn liền việc giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của từng địa phương, từng đơn vị công tác, đưa đảng viên vào hành động cách mạng là một biện pháp tích cực để rèn luyện đảng viên. Có làm như vậy, kết quả phấn đấu của đảng viên mới được phát huy mạnh mẽ, làm cho phấn đấu vươn lên. Muốn thế, cần chú ý cải tiến nội dung sinh hoạt của tổ đảng, của chi bộ sát hợp với từng thời gian.

ở nông thôn, cần lấy nhiệm vụ sản xuất, bảo vệ trị an và phục vụ chiến đấu; ở cơ quan, xí nghiệp cần lấy việc tăng năng suất lao động, hiệu quả công tác, làm phồn vinh và mục tiêu phấn đấu cụ thể của đảng viên. ở nông thôn, phải thực hiện tốt việc phân công đảng viên theo ba mặt công tác nhất định. ở cơ quan, xí nghiệp cũng cần thực hiện cách phân công đảng viên cho thích hợp với điều kiện của từng cơ quan, từng xí nghiệp.

Một số chi bộ như chi bộ C (Mường La), xã M (Mai Sơn), xã H(Mộc Châu), tuy đã tập trung giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém và củng cố tổ đảng kém, vẫn không đẩy phong trào lên được. Ngược lại, chi bộ xã T (Thuận Châu), do biết gắn liền việc giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém và củng cố tổ đảng kém với việc thực hiện nhiệm vụ thâm canh tăng năng suất, phấn đấu đạt 5 tấn thóc trên 1 héc ta và làm tốt công tác trật tự trị an, phục vụ chiến đấu, đã tạo ra được sự chuyển biến nhanh chóng, mạnh mẽ và vững chắc trong phong trào cách mạng của quần chúng địa phương.

Qua thực tiễn, chúng tôi thấy: đi đôi với công tác giáo dục, bồi dưỡng đảng viên kém, phải tích cực ngăn ngừa đảng viên trung bình tụt xuống kém. Do đặc điểm riêng của miền núi, mặt tiêu cực của đảng viên kém dễ ảnh hưởng tới các đảng viên khác, nhất là đối với đảng viên trung bình. Vì thế, khi gặp hoàn cảnh khó khăn, đảng viên trung bình có thể dễ dàng tụt xuống kém sẽ góp phần tích cực giáo dục đảng viên kém, làm cho số đảng viên kém trong tổ đảng, chi bộ ngày càng ít đi và số đảng viên khá, “bốn tốt” ngày càng nhiều thêm, tạo cơ sở cho việc xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở “bốn tốt” một cách vững chắc.

Chính nhờ coi trọng công tác giáo dục bồi dưỡng đảng viên kém, nhờ có những kinh nghiệm giải quyết đảng viên kém nói trên, nên số đảng viên kém, chi bộ kém của Sơn La ngày càng giảm, số đảng viên chi bộ khá và “bốn tốt” ngày càng tăng. Tuy nhiên, chúng tôi vẫn tiếp tục nghiên cứu giải quyết vấn đề này để nâng cao chất lượng đảng viên, đưa cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở “bốn tốt” của đảng bộ chúng tôi tiến lên một bước mới mạnh mẽ hơn.